

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Finansinės apskaitos teorijos ir tyrimai	Vadyba 03 S	Ekonomikos ir verslo administravimo, Kauno	EVAF Apskaitos ir audito katedra KnF Socialinių mokslų ir taikomosios informatikos institutas

Dalyko apimtis kreditais	Visas studijuojančio darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
7	196	16	180

Dalyko anotacija

Dalyko tikslas, anotacija

Dalyko tikslas – suteikti doktorantams žinių ir ugdyti analizės gebėjimus finansinės apskaitos teorijų, tyrimų bei reglamentavimo srityse.

Studentai suvoks finansinių apskaitos teorijų kūrimo metodologiją, paradigmas, teorijas, jų pritaikomumą tyrimuose. Dalykas skirtas analizuoti finansinės apskaitos teorijų diegimo aspektus įvairiose reglamentavimo sistemose: privačiame sektoriuje pagal verslo apskaitos standartus (VAS), viešajame sektoriuje pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir tarptautiniame lygmenyje pagal tarptautinius apskaitos standartus/ tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TAS/TFAS), studentas vertins reguliavimo daromą poveikį finansinės apskaitos formuojamai informacijai, jos vartotojams, ekonomikai bei įvairių formų, kategorijų, veikimo sričių juridiniams subjektams.

Studentai gebės nuolat kintančioje verslo aplinkoje analizuoti bei vertinti įmonių pasirenkamos ir atskleidžiamos finansinės ir nefinansinės informacijos priklausomybę bei poveikį įvairių suinteresuotųjų priimamiems sprendimams, atlikti mokslinius tyrimus finansinės apskaitos srityje, taikant priimtus metodologinius pagrindus.

Turinys (temos)

1. Apskaitos teorijos samprata. Apskaitos teorijų raida. Apskaita kaip mokslas.
2. Apskaitos teorijų kūrimo metodologija. Apskaitos paradigmos ir tyrimo metodologija apskaitoje.
3. Normatyvinės apskaitos teorijos. Tradicinės istorinių kainų apskaitos trūkumai. Kapitalo, pelno sampratų ir įvertinimo sistemų ryšys. Esamosios įsigijimo kainos sistema. Esamosios realizavimo kainos sistema. Dabartinės perkamosios galios apskaitos sistema. Teorijų privalumai ir trūkumai.
4. Konceptualiosios sistemos samprata ir sudėtis. Verslo apskaitos standartų sistema Lietuvoje, pagrindinių apskaitos elementų reglamentavimas. Mokestinė apskaita. Tarptautinių apskaitos standartų sistema. Apskaitos vystymasis (skaitmenizavimas, naujos apskaitos sritys).
5. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės reglamentavimas ir vertinimas.
6. Apskaitos reglamentavimo politika ir ekonomika. Laisvosios rinkos ir reglamentavimo būtinumo požiūriai. Apskaitos reglamentavimo teorijos: Viešojo intereso teorija, Patraukimo teorija, Ekonominių interesų grupių teorija. Apskaitos reglamentavimas – politinis procesas. Ekonominės apskaitos reglamentavimo pasekmės.
7. Pozityvioji apskaitos teorija. Pozityviosios apskaitos teorijos kilmė ir prielaidos, pagrindinės hipotezės. Apskaitos manipuliacijų įvairovė ir priemonės (pelno valdymas, pelno išlyginimas, „išsimaudymas vonioje“, kūrybinė apskaita). Teorijos privalumai ir trūkumai.

8. Sisteminės teorijos apskaitoje. Legitimumo teorija, Suinteresuotųjų teorija. Socialinės atsakomybės reikšmė ir atskleidimas. Socialinė ir aplinkosaugos apskaita.
9. Tarptautinės apskaitos tendencijos. Lyginamoji apskaita

Atsiskaitymas

Egzaminas (70%) ir referatas (30 %) finansinės apskaitos teorijų ir jos taikymo tematika remiantis naujausiomis mokslinėmis publikacijomis, pateikiant doktoranto apibendrinimus ir išvalgas nagrinėjamoje temoje. Referato apimtis – 25-30 p.

Pagrindinė literatūra

1. Verslo apskaitos standartai ir jų metodinės rekomendacijos – www.avnt.lt
  2. Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai – (https://eur-lex.europa.eu/search.html?instInvStatus=ALL&or0=DTS%3D3,DTS%3D0&or1=DTT%3DR&DTN=1126&DTA=2008&qid=1397629289404&DTC=false_DOM=ALL&type=advanced&SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL)
  3. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai – <https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaita-ir-atskaitomybe/finansine-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaitos-ir-finansines-atskaitomybes-standartai-vsafas>
1. Rudžionienė, Kristina. (2012). Finansinės apskaitos teorijos. Monografija. – Vilnius: Vilniaus universitetas, Vilniaus universiteto leidykla, 2012. – 344 p. ISBN 978-609-459-091-7.
  2. Subačienė, R., Mackevičius, J. (2016). Lietuvos buhalterinės apskaitos sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos, monografija. – Vilnius: VšĮ "Akademinė leidyba", 464p.
  3. Deegan, Craig; Unerman, Jeffrey (2011) *Financial Accounting Theory*. Roseville, NSW: McGraw–Hill. ISBN 9780077126735.
  4. Drever, Margaret; Stanton, Patricia; McGowan, Susan (2007) *Contemporary Issues in Accounting*. John Wiley & Sons, Inc., 414p. ISBN 978 0 470 80766 8
  5. Glautier, Michael W.E.; Underdown, Brian. (1994) *Accounting theory and practice*. 5th ed. London: Pitman, 784p. ISBN 0-273-60472-4.
  6. Godfrey, J.M. (2006). *Accounting theory*./ J.M. Godfrey, A. Hodgson, S. Holmes, A. Tarca. 6th ed. John Wiley & Sons, Inc., 682p. ISBN 978 0 470 81064 4.
  7. Radebaugh, Lee H.; Gray, Sidney J.; Black, Ervin L. (2006) *International Accounting and Multinational Enterprises*. 6th ed. USA: John Wiley & Sons, Inc. 506 p. ISBN 978-0-471-65269-5.
  8. Riahi – Belkaoui, Ahmed. (2004) *Accounting theory*. Thomson, University of Illinois. 3rd ed. ISBN 1-84480-029-6.
  9. Schroeder, Richard G.; Clark, Myrtle W.; Cathey, Jack M. (2001) *Financial Accounting: Theory and Analysis*. 7th ed. John Wiley & Sons, Inc., 568p. ISBN 0-471-379549.
  10. Scott, William, R. (2003). *Financial Accounting Theory*. Prentice Hall. 3rd ed. ISBN 0-13-065577-5.
  11. Wolk, Harry I., Dodd, James L., Tearney, Michael G. (2004). *Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment*. 6th ed. Thomson: Aouth-Western. 721p. ISBN 0-324-18623-1
  12. Weirich, Thomas R. (2010) *Accounting & Auditing research: tools & strategies /* Thomas R. Weirich, Thomas C. Pearson, Natalie T. Churyk. 7th ed. John Wiley & Sons, Inc. 221p. ISBN 978-0-470-50697-4.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
Rasa Subačienė	Prof. Dr.
Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mackevičius J., Subačienė R., Tamulevičienė D. (2014) Finansinės apskaitos ir analizės informacijos panaudojimas vertinant įmonių finansinį turtą // Lietuvos turto vertintojai – 20 metų veiklos patirtis nacionalinės ir Europos ekonominės erdvės kontekste. Recenzuojamas mokslo leidinys. Konferencijos, vykusios Vilniuje Vilniaus universitete 2014 m. kovo 28 d., mokslo darbai, Vilniaus universiteto leidykla, P.222-229. 2. Subačienė R., Kalantaitė J. (2014) Lietuvos mokesčių reformos įtaka įmonių veiklos rezultatams - Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika, Nr. 15A, - Kaunas. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinis fakultetas, P.162-177. 3. Lakis V., Subačienė R. (2014) Transformation of accounting in Lithuania since 1990 // Zeszyty teoretyczne rachunkowosci, tom 78 (134). – Varšuva: Lodzės universitetas, P.177-196. 4. Subačienė R., Tamulevičienė D. (2015) Overview of the EU labour taxation systems - сборник научных статей II Международной научно-практической конференции "Бухгалтерский учет, анализ и аудит: история, современность, перспективы". – Минск: БГАТУ, p.14-20. 5. Mackevičius, J., Subačienė, R. (2016). Lietuvos buhalterinės apskaitos sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos, monorafija. – Vilnius: VšĮ "Akademine leidyba", 464p. 6. Mackevičius J., Subačienė R. (2016). Lithuanian accounting development phases and tendencies // Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości = Theoretical Journal of Accounting. Warsaw: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. ISSN: 1641-4381, eISSN: 2391-677X. 2016, T. 88 (144) [žiūrėta 2016 m. lapkričio 14 d.], p. 87-107. Prieiga per internetą: <http://ztr.skwp.pl/abstracted.php?level=5&ICID=1212005#>. 7. Subačienė R., Kamarauskaitė A., Senkus K. (2016). Verslo apskaitos standartų ir pelno mokesčio įstatymo nuostatų taikymo probleminių sričių tyrimas // Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos: Aleksandro Stulginskio universitetas. eISSN: 2351-5597. T. 10, nr. 1, p. 65-84. DB: Business Source Corporate Plus] 8. Brūna, I., Senkus, K., Subačienė, R., Šneidere, R. (2017). Evaluation of Perception of Accountant's Role at the Enterprise in Latvia and Lithuania // Scientific journal European Research Studies Journal, indexed in Scopus database, Volume XX, Issue 3A, 2017, pp. 143-163. https://www.ersj.eu/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=109&dir=ASC&order=name&Itemid=154&limit=5&limitstart=10 9. Mokošová, D., Hladika, M., Molín, J., Subačienė, R. (2017). Impact of Changes in Accounting Regulation on Sanctions for its Violation in Selected Countries // 11th International Scientific conference: Ostrava. (print version in proceeding). 10. Subačienė, R., Senkus, K. (2017) Accountant's Profile: Perception of Students and Practitioners // CBU International Conference on Innovations in Science and Education, March 22-24, 2017, Prague, Czech Republic, DOI: http://dx.doi.org/10.12955/cbup.v5.1034. 11. Budrionytė, R., Subačienė, R. (2018). Forest Accounting at Fair Value: an Evaluation of Strengths and Possibilities to Minimise Shortcomings // SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference, May 25-26, 2018, Rezekne, Latvia, Vol. 6, 2018. DOI: http://dx.doi.org/10.17770/sie2018vol1.3259 12. Subačienė, R.; Alver, L.; Brūna, I.; Hladika, M.; Mokošová, D.; Molín, J. (2018). Evaluation of accounting regulation evolution in selected countries, Entrepreneurship and Sustainability Issues 6(1): 139-175. https://doi.org/10.9770/jesi.2018.6.1(11) 	
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Pareigos, mokslo laipsnis
Kristina Rudžionienė	Prof. dr.
Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus	

1. Rudžionienė, Kristina. (2012). Finansinės apskaitos teorijos. Monografija. – Vilnius: Vilniaus universitetas, Vilniaus universiteto leidykla, 2012. – 344 p. ISBN 978-609-459-091-7.
2. Garšva, G.; Skuodas, S.; Rudžionienė, K. (2012). *Earnings Management In European Banks: The Financial Crisis And Increased Incentives For Manipulation Through Loan Loss Provisions // Transformations in Business and Economics*, Vol. 11, No 2A (26A), p.504-526.
3. Rudžionienė, K. (2012). Pozityvioji apskaitos teorija: privalumai ir trūkumai // *Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos*. – ISSN 2029-1175. - Nr. 1 (8), p.214-220.
4. Ramanauskaitė, A.; Rudžionienė, K. (2013) Intellectual Capital Evaluation: Return on Assets Methods versus Market Capitalization Methods. *Proceedings of the 5th European Conference on Intellectual Capital*, UK: Academic Conferences and Publishing International Limited, p. 557-563, ISSN: 2049-0941, ISBN: 978-1-909507-15-9.
5. Ramanauskaitė, A.; Rudžionienė, K. (2013) Intellectual Capital Valuation: Methods and their Classification. *Ekonomika*, Nr. 92(2), Vilnius: Vilniaus universitetas, p. 79-92, ISSN 1392-1258.
6. Ramanauskaitė, A.; Rudžionienė, K. (2013) Trends of the Disclosure of Information on Intellectual Capital in Annual Statements in Lithuanian Enterprises. *Economics and Management*, Kaunas: Kauno technologijos universitetas, ISSN 2029-9338.
7. Rudžionienė, K., Juozapavičiūtė, Toma (2013) Quality of financial reporting in public sector. *Socialiniai mokslai / Kauno technologijos universitetas*. 2013, nr. 4. ISSN 1392-0758 p. 17-25.
8. Rudžionienė, Kristina, Sakalauskienė, Renata, (2014) Shared service center factors and return on investment. *Socialiniai mokslai / Kauno technologijos universitetas*. 2014, nr. 1. ISSN 1392-0758 p. 55-62.
9. Rudžionienė, Kristina, Petraškaitė, Vytautė, (2014) Įmonių socialinės atsakomybės atskleidimo internete pateikiamoje finansinėje informacijoje veiksniai. *Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos : mokslo žurnalas*. 2014, nr. 1. ISSN 2029-1175 p. 204-212.
10. Rudžionienė, Kristina, Pučėtaitė, Raminta, Vaičiulytė, Ieva, (2016) Trends and determinants of social and environmental information disclosure in Lithuanian companies: Literature review. *Theoretical Journal of Accounting*. 2016, tom 88 9144). ISSN 2391-677X p. 143-161.
11. Rudžionienė, Kristina, Guptor, Marina. (2019). Financial reporting quality in Lithuanian state-owned enterprises. *Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos = Science and studies of accounting and finance: problems and perspectives*. eISSN 2351-5597. 2019, vol. 13, no 1: 38-46.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė

Pareigos, mokslo laipsnis

Ramunė Budrionytė

dr.

Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus

1. Budrionytė, R. (2014). Informacijos apie įmonės socialinę atsakomybę pateikimas finansinėse ataskaitose: nauda ir galimybės // *Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika / Lietuvos buhalterinės apskaitos tyrėjų ir švietėjų asociacija*. Kaunas : Lietuvos buhalterinės apskaitos tyrėjų ir švietėjų asociacija. ISSN 1822-8682. 2014, t. 15, p. 63-75.
2. Budrionytė, R. (2015). Apskaita tikrąja verte tarptautinių ir nacionalinių apskaitos standartų kontekste = Fair value accounting in the context of international and national accounting standards // *Accounting, audit, analysis: science, studies and business synthesis : international scientific conference*, [Vilnius, Lithuania, October 15-16, 2015] : research papers. Vilnius : Vilnius University Publishing House, 2015. ISBN 9786094595844. p. 47-60. Prieiga per internetą: http://www.3akonferencija.ef.vu.lt/wp-content/uploads/2011/07/3a_Accounting-Audit-Analysis_research-papers.pdf
3. Budrionytė, R. (2016). Miško klasifikavimo problematika ir praktika privačiose Lietuvos miškininkystės įmonėse apskaitos standartų kontekste = The problems and practice of forest (stands) classification in Lithuanian forestry enterprises in the context of the accounting standards // *Apskaitos ir finansų mokslas ir studijos: problemos ir perspektyvos = Science and studies of accounting and finance: problems and perspectives*. Akademija : Aleksandro Stulginskio universitetas. ISSN 2029-1175. eISSN 2351-5597. 2016, T. 10, nr. 1, p. 16-24. DOI: 10.15544/ssaf.2016.03.
4. Budrionytė, R., Gaižauskas, L. (2018). Historical cost vs fair value in forest accounting: the case of Lithuania // *Entrepreneurship and sustainability issues*. Vilnius : Entrepreneurship and Sustainability Center. eISSN 2345-0282. 2018, vol. 6, no 11, p. 60-76. DOI: 10.9770/jesi.2018.6.1(5).
5. Snitkienė, K., Senkus, K., Budrionytė, R. (2018). Pelno mokesčio surinkimą lemiantys veiksniai:

Baltijos šalių atvejo analizė = Factors affecting the collection of corporate income tax: the case of Baltic States // Būhalterinės apskaitos teorija ir praktika = Accounting theory and practice. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 1822-8682. eISSN 2538-8762. 2018, t. 17-18, p. 97-115. DOI: 10.15388/batp.v0i1.11956.

6. Budrionytė, R., Subačienė, R. (2018). Forest accounting at fair value: an evaluation of strengths and possibilities to minimise shortcomings // Sabiedriba. Integracija. Izglitiba = Society. Integration. Education : Lifelong learning information technologies in education: proceedings of the international scientific conference, May 25-26, 2018. Rezekne : Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. ISSN 1691-5887. eISSN 2256-0629. 2018, vol. 6, p. 105-118. DOI: 10.17770/sie2018vol1.3259.

Doktorantūros komiteto teikimu patvirtinta fakulteto/instituto taryboje 20 m.
..... mėn..... d., protokolo Nr.

Tarybos pirmininkas

Pastaba: jei doktorantūros teisė bus suteikta kartu su kita institucija, tvirtinama ne fakulteto taryboje, o jungtinėje komisijoje.